

fred og frihet

Mars 2009

NR: 1/69 Årgang

Internasjonal Kvinneliga
for fred og frihet (IKFF)
Grunnlagt i Haag 1915
www.ikff.no

Norsk seksjon av
Women's International League
for Peace and Freedom (WILPF)

Innhold :

Leder: Bli med på landsmøtet
om menneskerettigheter på Gaza-
stripen

Israels svake fredsbygging
WILPFs uttalelse om Midtøsten
Fra Libanon med kjærighet
Trenger vi et fredsdepartement?
Menneskehandel i Hvite-Russland
FNs klimakonferanse i Poznan
FNs oppfølging av SR 1325
WILPF og nedrustningsevnen

**IKFF trenger flere aktive kvinner
Ta stilling - engasjer deg
Bli med å forme IKFFs fredsarbeid - delta på landsmøtet**

Tidsskrift for Internasjonal kvinneliga for fred og frihet

fred og frihet

Redaktør: Lillian Angelo, email: h-angelo@online.no

Redaksjonskomité: Tippa Hareide, Sidsel Andersen, Grethe Nielsen, Ursula Gelis, Ingegerd L'Orange

Trykk: Tøyen Trykk as

Leder

Bli med på IKFFs landsmøte 25 - 26.april

Av Dagmar Sørbøe, Ingegerd L'Orange og Lillian Angelo

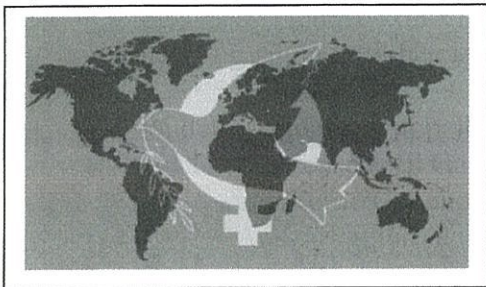
IKFF står ovenfor spennende utfordringer i årene som kommer. Vi trenger ditt engasjement og deltakelse. Bli med på å forme IKFF/WILPFs fredspolitik og vårt arbeid med å markere vår organisasjon, og vår 100 års jubileumsfest verden rundt om 6 år, i år 2015. Vi starter dette arbeidet nå, bli med på IKFFs landsmøtet i 25- 26. april. En begivenhet der vi kan inspireres og engasjeres, der vi kan møtes, bli kjent og støtte hverandre i vårt fredsarbeide. Vi ønsker oss en mer sammensveiset gjeng og mange nye aktive medlemmer.

Året som har gått var et innholdsrikt år preget av store internasjonale begivenheter, men også konflikter, hvor IKFF/WILPF har spilt en rolle i utforming av internasjonal politikk. Både internasjonalt og her hjemme har dyktige IKFFere deltatt aktivt mot militarisering av samfunnet og verneplikt for kvinner, mot bruk av skitne uranbomber og mot stjernekrig og militarisering av verdensrommet. I mange år har enkelte av våre medlemmer deltatt aktivt og med stort engasjement i kampen mot klasevåpen, atomvåpen og nedrustning. I 2008 kunne vi feire suksessen om at klasevåpen konvensjonen endelig ble signert under en seremoni i Oslos rådhus der flere enn 100 nasjoner var tilstede. Vi deltar aktivt i egne og internasjonale konferanser og kampanjer verden rundt. Gjennom WILPFs organisasjon har medlemmer tatt aktiv del i internasjonalt lobbyarbeid, bl.a gjennom årlig 8. Mars-markering for nedrustning i Geneve, internasjonalt styremøte m.m. Flere av våre deltagere har dessuten deltatt aktivt i kampen for miljøet blant annet ved å være tilstede på forberedende møter til miljøkonferansen i København som holdes i desember 2009. Vi har deltatt i nordisk WILPF samarbeid og møter om menneskelig sikkerhet, fra Afghanistan til EU. To bøker har våre kyndige kvinner utgitt i 2008, Tsjernobyl + 22, er en evaluering av Tsjernobyl ulykken gjennom 22 år kom høsten 2008, og våren 2009 kommer en bok om vann og vannpolitikk. Vi har også kunnet glede oss over en filmfremvisning av Fredskarusellen, som på en morsom og engasjerende måte gir et innsyn i kvinnenens fredsarbeide. Dere vil også få muligheten til å se denne filmen på årets landsmøte.

Når det gjelder FNs resolusjon 1325 deltar IKFF i nettverket Forum Norge 1325 som følger med hvordan Norge praktiserer sine forpliktelser og vi deltar på seminarer og konferanser for å gjøre resolusjonen bedre kjent. Det nærmer seg 10-årsmarkeringen for resolusjonen, og vår aktivitet må økes i forkant av det.

Med dette ønsker vi å invitere dere alle til å delta mer aktivt i IKFFs arbeide i årene som kommer. Dersom du har ønsker om privat overnatting ta kontakt med IKFFs kontor på telefon eller epost (se adresser på nest siste side. På baksiden av bladet finner du programmet for landsmøtet.

Forsiden: Fakkeltøget for fred i Oslo 7. januar 2009. Foto: Edel Havin Beukes

Verden rundt

Internasjonale begivenheter

“Say NO to NATO – NO to WAR”:

1 – 5 april: International resistance camp

2 – 5 april: Direct action & civil resistance

3 – 5 april: International Congress “No to NATO – no to war”.

Anti-NATO demonstration: <http://www.wilpf.int.ch/events/nato.html>

MAKING GOVERNANCE GENDER RESPONSIVE

CAPWIP Institute for Gender, Governance and Leadership (CIGGL)

4227-4229 Tomas Claudio Street, Baclaran, 1700 Parañaque City, Metro Manila,

Philippines Training Schedule: 23-30 July, 2009 (MGGR-10-2-09)

29-31 mai 2009

Välkommen till IKFF:s kongress 2009. IKFF:s KONGRESS 31-31 maj på ABF-

huset i Stockholm inleds med en temadag "Europa - ett fredsprosjekt" den 29 maj.

Alla medlemmar och allmänheten hälsas varmt välkomna till temadagen och

kongressen! www.ikff.se

WILPF
verden rundt

Europa

Albania

Belarus

Danmark

England

Frankrike

Finland

Irland

Italia

Nederland

Norge

Tyskland

Russland

Sveits

Sverige

Asia

Australia

Aoteraroa/
New Zealand

Fransk-

Polynesia

Japan

Fillippinene

India

Nepal

Sri Lanka

Midt-Østen

Israel

Palestina

Libanon

Amerika

Argentina

Chile

Bolivia

Colombia

USA

Canada

Costa Rica

El Salvador

Afrika

Burundi

Sierra Leone

Innholdsfortegnelse

Leder Bli med på IKFFs landsmøte 25 - 26.april	2
Menneskerettigheter på Gazastripen?	4
Fra Libanon med KJÆRLIGHET: Leker for Gazabarn”	6
Det er ikke Israels sterke krigføring som er problemet...det er derimot Israels svake	7
Fredskarusellen. En film av Anne Kjersti Bjørn.....	8
WILPFs uttalelse om Midtøsten 10 februar 2009.....	9
Organiseringen av det offentlige fredsarbeidet i Norge – trenger vi et fredsdepartement?	11
Operasjon husleiedugnad – blir du med?	12
Skruppelløs grådighetsforbrytelse – Menneskehandel i Hviterussland	13
Hvor står det internasjonale samfunn i oppfølging av FNs sikkerhetsrådsresolusjon 1325?	16
FN’s KLIMAKONFERANSE I POZNAN GLEMMER DE STØRSTE KLIMAØDELEGGERNE	21
WILPF og nedrustningsviljen	22
Fra avdelingene.....	24
Bokanmeldelse	26

Menneskerettigheter på Gazastripen?

Oversatt av Dagmar Sørbøe og Ingegerd L'Orange

IKFF har mottatt en appell om støtte fra Amal Khreishe, generaldirektør for "The Palestinian Working Woman Society for Development". Vi blir bedt om å sende disse oppfordringene på bakgrunn av at tidligere skriftlige protester fra Egypt og Libya er blitt avvist av Sikkerhetsrådet.

Foto: Amal Khreishe, generaldirektør i The Palestinian Working Woman Society for Development

Hun beskriver den historiske utviklingen av konflikten mellom palestinerne og israelerne fra 1948 og frem til i dag, og vektlegger konsekvensene av etableringen av Israel for det palestinske folk. Hun beskriver hvordan det palestinske folket ble fordrevet fra sine opprinnelige hjem, flere enn 480 landsbyer ble ødelagt, folk ble massakrert og fordrevet, noen som interne flyktninger og andre til diasporaen. Dagens antall palestinske flyktninger er stipulert til 7 millioner.

Amal Khreishe tar oss videre til 1967, da den israelske hæren igjen angrep palestinerne og okkuperte Vestbredden med Jerusalem og Gaza. I alle disse årene har de palestinske flyktningene blitt nektet sin rett til å vende tilbake til sine hjem. I tillegg har palestinere på Vestbredden, i Jerusalem og i Gaza levd under okkupasjon og i en krigslignende tilstand. Vesten forlangte demokratiske valg i 2004 som førte til at Hamas ble en politisk maktfaktor.

Dette valgresultatet ble underkjent av Israel og deres allierte og en blokadé rundt Gaza ble etablert. Hamas svarte på denne blokaden med å sende raketter inn over søndre deler av Israel. Dette ble insitamentet til Israels brutale angrep på Gaza 27.12.08. Hamas' brudd med president Abbas og Fatah- bevegelsen ble brukt av Israelerne til å rettferdiggjøre invasjonen ved at dette var en "krig mot terror". Med 1350 døde og 5200 sårede gikk angrepene først og fremst utover sivilbefolkningen. Israel må avkreves å respektere de internasjonale humanitære rett, spesielt den fjerde Genève konvensjonens artikkel 1 som forplikter stater til å respektere konvensjonen og ta den i bruk i alle situasjoner. I denne krigen bryter Israel også artikkel 146

og 147 av Genève konvensjonen som omhandler siviles rett til beskyttelse med hensyn til helse og sivile rettigheter inklusive eiendomsrett.

På dette grunnlaget appellerer palestinske kvinner til oss om å støtte dem på følgende punkter.

1. At grensene til Gaza åpnes for å la mat og medisiner passere i overensstemmelse med den fjerde Genève konvensjonens artikkel 55.
2. Ansvarliggjøre den israelske okkupanten for palestinernes liv og sikkerhet og å beskytte deres basale rettigheter, spesielt retten til liv og retten til verdighet i overensstemmelse med internasjonal lov
3. Motstand fra motstandsbevegelse rettferdiggjør ikke bruk av makt, vold og tilfeldige drap uten å skille mellom militante grupper og sivile.
4. Europeiske sivile organisasjoner/NGOer blir anmodet om å påvike de internasjonale juridiske og humanitære organisasjoner til å offentliggjøre Israels manglende respekt for palestinske liv
5. Å utøve press for at den Israelske hær og regjering skal stoppe alle kriminelle hevnaksjoner og kollektive avstraffelse som strider i mot artikkel 33 av Genève konvensjonen.

Til slutt oppfordrer Amal Khreishe oss om skriftlig å anmode FNs Sikkerhetsråd til å se på den Israelske okkupasjonsmaktens aggresjon mot Gaza i lys av artikkel 39 i FN s charter.

”SIKKERHETSRADET SKAL AVGJØRE OM DET FORELIGGER TRUSSEL MOT FREDEN, OVERTREDELSE MOT FREDEN ELLER TERRORHANDLINGER MOT FREDEN.

SIKKERHETSRADET SKAL KOMME MED FORSLAG OG AVGJØRE HVILKE TILTAK SOM MÅ TAES I HENHOLD TIL ARTIKKEL 41 OG 42 FOR Å OPPRETTHOLDE ELLER GJENOPPRETTE INTERNASJONAL FRED OG SIKKERHET.”

Stopp krigen

*Et fattig hjem i Gaza by
blir vekket opp av bombefly.
Har intet sted å flykte hen
for krigens gru når dem igjen.
Raketter legger alt i grus
Slik bygges ikke fredens hus.
Når fremtidshåp blir sønderskutt
tar mareritte ikke slutt.*

*Med Israel for fred-
det må bli mer enn utopi.
Fra alle verdens hjørner
krever vi:
Legg våpnene ned
på hvert et sted
Støtt krigens ofre, riv murer
bygg broer og grenser
med rettferdighet.*

Helene Freilem Klingberg, 8.01.2009

Fra Libanon med KJÆRLIGHET: Leker for Gazabarn

Av Samira Khoury, WILPF Lebanon
Oversatt av Ursula Gelis

Hva gjør en fredsaktivist i krigstid? Deltar i demonstrasjoner, sit-ins, våkenetter og underskriftskampanjer...deltar i debatter...gir intervjuer...sitter limt til fjernsynsnyhetene og tar notater om de siste massakrene... Kort sagt: Alle "normale" aktiviteter blir avbrutt, om ikke lammet...

Samira Khoury, Geneva, november 2008 (foto: U. Gelis)

Midt oppi alt dette telefonerte min venn Nawal og informerte meg om at det er et behov hos libanesiske barn for å kunne gi bort leker til barn i Gaza. I samme øyeblikk forlot all tretthet meg og min depresjon forsvant.

"La oss komme i gang" sa jeg, men Nawal sier: "vi har ingen barn å gi gaver til...hvorforskulle vi?"

Vi dro til "Sanayehhagen"; den berømte parken i Beirut for å se på leketøymessen...Det var en regntung januardag, men barna er der med sine egne leker arrangert på stands og de ser med

forventing etter aktuelle kjøpere. Noen har til og med brakt med seg sine sterkt beundrede skøyter og ski for salg...

"Hvorfor selger dere lekene deres?" – spurte jeg ni år gamle Layal som omfavner en liten rosaaktig elefant. Hun svarer: "Jeg ønsket ikke å selge...Jeg ønsket å sende denne elefanten...Men det er ikke noen åpne veier for leker slik at de kan komme inn i Gaza. Alle grenser er stengt: Ingen inngang og ingen utgang! Så selger vi heller lekene og sender penger til Gazabarna slik at de kan kjøpe leker...Å jeg ønsker at vi kunne ha sendt våre leker sammen med våre hilsener..." Jeg kjøpte elefanten, og en pingvin av tretten år gamle Nadine, og en mus av sju år gamle Tareq...Felles for alle disse tre barna er at de ikke har latt det være igjen en eneste leke for seg selv!... Og alle tre fortalte meg at de ønsker å studere medisin og hjelpe alle som lider hvor som helst i verden hvem de nå enn er.

Jeg omfavnet leketøyssekken full av kjærlighet og håp.. Men Nadines avsluttende setning ringer i ørene mine: "Tror du at Israel dusjet barna i Gaza med eksplosive leketøy slik de gjorde med oss under Libanonkrigen i 2006? Signerte Israelske barn rakettenes slik de gjorde under Libanonkrigen?"...Jeg undrer.....

Jeg går derfra og undrer....

Det er ikke Israels sterke krigføring som er problemet...det er derimot Israels svake

Av Susanne Urban etter et debattinnlegg i Bergens Tidende i august 2006

Det hørtes så enkelt og riktig ut når fredsprofessor Johan Galtung viser at en varig fred i regionen må hvile på tre byggesteiner:

1. FN resolusjonene 242 og 194 om tilbakevending av flyktninger
2. Resolusjonen fra Palestinas Nasjonalråd 15.nov. 1988 som aksepterer en to-statsløsning med Øst-Jerusalem som hovedstad.
3. Forslaget fra Saudi Arabia fra 2002 om at Israel trekker seg tilbake til grensene fra før 1967 mot anerkjennelse fra alle arabiske stater.

Hvorfor legges så ikke byggesteinene for fred sammen?

Er det fordi USA ikke er interessert i at det skal bli fred i Midtøsten? Så lenge situasjonen er ustabil og Israel føler seg truet, får USA solgt (og prøvd ut) stadig nye våpen. Dette sørger for at de arabiske landene ikke blir for sterke. Og USA's tunge tilstedeværelse i Israel/ Midtøsten får legitimitet...

I 2006 var Norges Terje Rød Larsen FN's utsendte til Midtøsten. Dette ga Norge en mulighet til å engasjere seg spesielt i en eventuell fredsprosess der. Så her burde de beste klutene vært satt til. Hvor fantes så spisskompetansen?

I Norge har vi mange krigs- og forsvarsskoler – og et utall årsverk er bundet opp i militær virksomhet. Det tar vel 20 år å utdanne en kompetent general. På freds- og konfliktmeglernesiden er det derimot bare noen få og små institutter: en

studielinje i Tromsø, tilløp til fredsakademi i Herand/ Jondalen, Transzend-gruppen rundt J.Galtung og Prio (Peace Research Institute Oslo) som driver målrettet og kontinuerlig freds-skapende utdanning og forskning.

Fredsbevegelsen sliter med å få økte bevilgninger. I tillegg er mennesker med høy utdanning og kompetanse innen konfliktløsning, fredsmegling og fredsbygging nærmest fraværende i den politiske arenaen - og i avis- og tv-debatter.

Burde ikke Norge satse mye sterkere på utdanning og utvikling av fredsarbeidere? Brukes det som finnes av spisskompetanse i tilstrekkelig grad? Erik Solheim i Øst-Timor, Terje Rød Larsen, forsvarsministeren og bistandsministere: i tilfelle at de har landets ypperste innenfor fredsarbeid ved sin side som rådgivere – så hadde det vært fint å høre mer om disse.

Hvis det var ønskelig med flere og bedre utdannede konflikthandlere, så hadde det vært fint at det ble tydeligere etterspurt. Så lenge vi betror oppgaven å forhandle fram fred til generaler, forsvarsministre og "vanlige", utenrikspolitisk skolerte diplomater – så lenge vil vi være vitne til militærstrategisk tankegang med taktisk posisjonering og strategiske trekk. Men dessverre har den sterkeste rett aldri vært et godt utgangspunkt for varig fred...

Ønsker vi visjoner om varige fredsprosesser med avtaler som gagnar alle og som ikke etterlater en svak part som frustrert taper? Da er det helt andre mennesker som må møtes rundt bordet og bruke sin kreativitet på å tenke i friskere

baner når det gjelder fredelig mellommenneskelig samarbeid! Det er slike mennesker fra fredsgrupperinger i alle leirer som må få myndighet ved internasjonale toppmøter, sendetid på TV og spalteplass i aviser.

Vi kan vel si at TV-og avisredaktører undervurderer oss, når de tror at det er bomber, død og fordervelse "folk flest" er mest interessert i.

Fredskarusellen

En film av Anne Kjersti Bjørn

"Ingen fred uten kvinners deltakelse!" Er varig fred mulig uten at også kvinnene i samfunnet det gjelder er involvert i konfliktløsningene og fredsforhandlingene, spør filmen.

FN vedtok i år 2000 resolusjon 1325: "Kvinner, fred og sikkerhet". Resolusjonen slår fast at det skal være full likestilt deltakelse av kvinner på alle nivåer i beslutninger og gjennomføring av FNs fredsoperasjoner, dvs. forebygging, konfliktløsning og gjenoppbygging. Frivillige organisasjoner har tatt tak i resolusjonen, oversatt den til mange språk, og sørget for at kvinner i konfliktområder får kjennskap til den. Norge blir prisert internasjonalt for sitt engasjement for FNs resolusjon 1325, men hvordan er situasjonen i andre land?

"Fredskarusellen" er en dokumentarfilm som gjennom opptak i Norge, Kenya, Israel og Palestina viser hvordan norske kvinner samarbeider med kvinneorganisasjoner internasjonalt for å styrke kvinners rettigheter i konfliktløsning og gjenoppbygging.

Gjennom intervjuer med blant andre vinnere av Nobels fredspris Jody Williams, Wangari Maathai, Shirin Ebadi, samt kvinner og politikere i Afrika, Midtøsten og Norge, debatterer filmen kvinners problemer med ikke å bli hørt, og betydningen av at kvinner får større plass i internasjonale samfunnsdebatt og fredsprosess.

Fredskarusellen

Filmen er laget i samarbeid med blant andre Internasjonal kvinneliga for fred og frihet (IKFF) og FOKUS (Forum for kvinner og utviklingsspørsmål). Den kan bestilles fra IKFFs kontor, pris kr 220 inkludert porto.

WILPFs uttalelse om Midtøsten 10 februar 2009

Oversatt av Lillian Angelo

Den 27. desember 2008 satte Israel i gang en militær operasjon på Gaza-stripen i den mest tettbefolkede delen av palestinsk territorium siden 1967 under Israels okkupasjon. Operasjonen bar navnet "Cast Lead" og begynte med tett bombing av stripen og mot befolkningen, fulgt opp av en bakkeinvasjon. Den erklærte umiddelbare hensikt var å ødelegge nok av Hamas' militære installasjoner for å få en stopp på skytingen av raketter mot Israel.

Statistikker fra frembrakt av palestinske myndigheter viser at operasjonen resulterte i 1314 døde palestinere, blant dem 412 barn og 110 kvinner, og 5300 sårede palestinere inkludert 1855 barn og 795 kvinner. 13 israelske personer ble også drept.

En veldig skjør våpenstillstand er nå på plass i Gaza og Sør-Israel. Mens forhandlinger for en varig avtale om våpenstillstand fortsetter, er det rapportert om pågående bombing av Israel ved Egypts grenseområde for å forhindre rekonstruksjon av tunneler, - og av Hamas' rakettskyting mot Sør-Israel.

Omfanget av ødeleggelsene på Gaza-stripen forårsaket av den israelske militære operasjon har blitt gradvis kjent og det er sjokkerende. Uttalelser av organisasjoner og bevegelser fra det sivile samfunn for å gjøre Israel ansvarlig for oppbygging av området er klare. Beskyldninger om

krigsforbrytelser som har blitt begått er økende. I en aksjonsappell 26. januar 2009, uttaler Amnesty International at deres internasjonale delegater som besøkte Gaza "har funnet udiskutable bevis på utbredt bruk av kjemiske hvit fosfor mot sivile palestinere i tett befolkede bostedsområder.." Den vilkårlige bruken av fosfor er en krigsforbrytelse ifølge internasjonal rett. Professor Richard Falk, FNs spesialrapportør for menneskerettigheter i de okkuperte områdene har i en uttalelse via FNs høykommissær for flyktninger uttalt at "Israels flyangrep på Gaza-stripen representerer et alvorlig og massivt brudd på internasjonal humanitær rett slik de er definert i Genève-konvensjonene, både i forhold til forpliktelser for en okkupasjonsmakt og under vilkår nedfelt i krigens rett.

Ban Ki-Moon, FNs generalsekretær, har forlangt full etterforskning av Israels bombing av FNs område i Gaza.

Den mer enn 18 måneders lange blokaden påtvunget av Israel på Gazastripen som holder en og en halv million palestinere fengslet på et lite område, har allerede forårsaket en humanitær katastrofe. Hvordan var det mulig at regjeringer var tause mens den innesperrede befolkningen i Gaza ble bombet og deres land ytterligere ødelagt? Og hva nå?

Humanitær hjelp til befolkningen i Gaza må bli stilt til rådighet raskt og i massivt omfang. En enorm mengde materiell og finansiell støtte må bli fremskaffet i store mengder for å gjenoppbygge Gaza og dens økonomi.

På samme tid må en politisk løsning på Israel/Palestina-konflikten nå smies før ytterligere humanitære katastrofer skjer. Det er ingen militær løsning på dette eller for andre konflikter. Vold bare avler vold. Veien til en rettferdig og varig fred går gjennom forhandlinger, også om nedrustning. For at freden skal vare må den bygge på grunnleggende rettferdighet for alle involvert i konflikten, og på villighet fra alle om å oppnå dette mål. Forhandlinger må inkludere alle berørte parter, inkludert Hamas. Det er også nødvendig å engasjere det sivile samfunn, spesielt kvinneorganisasjonene.

Rettferdig fred i Midt-Østen kan forhandles frem bare ved å bruke et bredt og inkluderende perspektiv, solide krav og sterk forpliktelse fra det internasjonale samfunn. For å bygge bærekraftig fred er det ikke nok å snakke med kvinner og menn fra det sivile samfunn. Før det er for sent, må det internasjonale samfunn bringe frem fleksibelt, og men kompromissløst diplomati til forhandlingsbordet sammen med regjeringer, samt progressive krefter som; feminister, fredsaktivister, intellektuelle og liberale politikere.

I denne sammenheng, ber Women International League for Peace and Freedom (WILPF) alle FNs medlemsstater, spesielt USA og EUs medlemstater om å legge om sin politikk og gi oppriktig støtte til slike forhandlinger. Vi ber inntrengende det internasjonale samfunn å gripe inn:

- *For å få slutt på okkupasjonen av landområder okkupert av Israel etter 1967 og avvikle all jødisk bosetting bygd ulovlig i forhold til internasjonal rett, så vel som avvikling av separasjonsmuren på palestinsk områder*
- *Å implementere relevante FN resolusjoner angående grunnleggende rettigheter for det palestinske folk*
- *Å frembringe etablering av en levedyktig, uavhengig palestinsk stat innenfor grensene før 1967, med Øst-Jerusalem som hovedstad, side om side med Israel*

Umiddelbart, ber vi inntrengende om:

- *En hurtig åpning av grensepasseringene til Gaza og oppheving av blokaden*
- *at Israel oppfyller sine forpliktelser som okkupasjonsmakt*
- *rask hjelp for gjenoppbygging av den ødelagte infrastrukturen i Gaza – skoler, sykehus, medisinske tjenester, strømforsyning, vannforsyning etc og medisinsk utstyr, mat, skolebøker og utstyr*
- *beskyttelse av den israelske og palestinske befolkning av FNs fredsbevarende styrker, ikke av NATO*

Vi ber om

- *etablering av en Midt-Østen sone uten alle masseødeleggelsesvåpen:*
- *og ber inntrengende USA og Israel om ratifisere Romstatuttene av International Criminal Court (ICC).*

Vi ber videre om at kvinner må bli inkludert i alle faser og alle nivåer av aktiviteter i arbeidet for fred, slik det er nedfelt i FNs sikkerhetsrådsresolusjon 1325.

Organiseringen av det offentlige fredsarbeidet i Norge – trenger vi et fredsdepartement?

Av Margrethe Tingstad

På bakgrunn av vedtak på IKFFs landsmøte i mai 2008 om å ta opp igjen arbeidet med å utrede grunnlaget for et norsk fredsdepartement ble det arrangert et møte for å diskutere hvordan man skal arbeide med temaet. Lørdag 7. februar møttes 13 personer i IKFFs lokaler.

Møtet ble innledet med et kort omriss av bakgrunn og motivasjon for å ta opp igjen arbeidet med å utrede en framtidig organisering av det norske offentlige fredsarbeidet. Kanskje er det grunn til å tro at fredsarbeid kan få økt status også i regjeringskvartalet ettersom det nå kan anes en økt global bevissthet rundt alternative tilnærminger til konflikter mellom stater og folkegrupper.

Miljøkriser og verdens matforsynings situasjon gjør at fred framstår som en enda tydeligere betingelse for en nødvendig global utvikling. Gro Eriksen, IKFF Rogaland orienterte om grunnlaget for et forslag om fredsdepartement fra IKFF i 1981, som hennes mor Johanne Skog Gripsrud arbeidet med, og mange av punktene er sammenfallende med dem som er ”på blokken” i dag.

Kristin Asdal fra Universitetet i Oslo holdt et interessant innlegg rundt dannelsen av Miljøvern-departementet på sytti-tallet, ettersom det kan være interessant å se på mulige paralleller til en prosess rundt en eventuell etablering av et norsk fredsdepartement. Hun trakk opp interessante spørsmål, bl.a. departementsstruktur og portefølje, makt, lovverk og kompetanse.

Marianne Westbye fra Studie- og opplysningsforbundet hadde nyttig informasjon om muligheter for finansiering av det utredningsarbeidet som må gjøres i et prosjekt som dette.

Ingeborg Breines presenterte Fredslagens fredskulturgruppe. Ingeborg har tidligere jobbet i UNESCO og viste til UNESCOs decennium for fredskultur, som avsluttes i 2010, og fredslaget ser for seg departement for fredskultur som en videreføring av decenniet.

Foruten engasjementet her i Norge, er det mange og store bevegelser som arbeider for fredsdepartement internasjonalt. Til sammen 30 land, deriblant Danmark, er nå medlemmer i ”The Global Alliance (GA) for Ministries and Departments of Peace”.

Et mulig konkret samarbeid med Fredslaget i dette arbeidet kan bestå av at vi sammen søker medlemskap i alliansen. Nepal og Salomonøyene har allerede etablert fredsdepartement.

Møtet presiserte at man på dette tidspunkt ikke vet om IKFF vil foreslå opprettelsen av et fredsdepartement. Ikke alle møtedeltakerne så på et eget selvstendig fredsdepartement som den ideelle løsningen, det framkom også ideer om å inkorporere freds- og nedrustningsarbeid innenfor bestående strukturer, f.eks. innenfor Forsvarsdepartementet. Arbeidet som blir gjort framover skal gi oss mer kunnskaper som grunnlag for å si endelig hva vi vil gå inn for.

Diskusjonen spente vidt og sluttet med at man fikk satt opp en del konkrete punkter for videre arbeid, og det var enighet om at det viktig å kommunisere med grupper innenfor andre organisasjoner som jobber med dette spørsmålet

Skruppelløs grådighetsforbrytelse – Menneskehandel i Hviterussland

Av Ursula Gelis

”Ingen må holdes i slaveri eller trelldom. Slaveri og slavehandel i alle former er forbudt”.
VERDEN SER KLÆRINGEN OM MENNESKERETTIGHETENE, artikkel 4.

ProfileType	Single
Sex	Female
Children	without children
Want children	I will tell you later
Date of birth	1980 - June - 29
Height	5'4" - 5'5" (161-165cm)
Body type	Average
Religion	Orthodox
Education	Some college
Smoker	No
DETAILS OF THE PERSON YOU ARE LOOKING FOR	
I look for a	Male
Looking for an age range	32-40
Relationship	Activity Partner, Friendship, Marriage, Relationship, Romance, Travel Partner

<http://www.single-baltic-lady.com/Camill.htm>

Er dette et menneske?

Dette spørsmål finner vi som tittel på en av Primo Levis bøker. Hans litterære vitnesbyrd om liv og død i konsentrasjonsleir hører til den mest inntrykksfulle dokumentasjon av hva mennesker kan gjøre mot andre mennesker. 64 år etter befrielsen av Auschwitz, og 23 år etter Tsjernobylnkatastrofen, er vi stilt overfor stadig flere brudd på menneskerettighetene og inhuman menneskelig atferd slik som nettopp menneskehandelen representerer.

Grenser eksisterer ikke for det perfide. Mange mennesker har fått strålingsskader som følge av eksplosjonen i reaktor 4 i atomkraftverket i Tsjernobyln. Disse får nå påført seg nye skader som ikke kan repareres: de blir transportert til vestlige land som 'menneskelig cargo' for der å arbeide som prostituerte. Den moderne slavehandelen blomstrer. Kan man fremdeles kalle de grådige menneskehandlerne selv for menneskelige? Hvordan kan man advare jentene og kvinnene, slik at de ikke havner ut i menneskehandelens brutale maskineri og hvordan hjelper man ofrene som kommer tilbake fra dette helvetet?

IKFF Norge har i de tre siste årene deltatt i et anti-trafficking prosjekt i Hviterussland. Prosjektet "Combating violence and trafficking in women, and protecting women's rights in Belarus" ble båret oppe finansielt av FOKUS.

Det eksisterer en WILPF gruppe i Minsk som arbeider innenfor stiftelsen "Barn av Tsjernobyln" i Minsk. Denne NGOen har fra 1990 drevet med opplysningsarbeid om vold mot kvinner og menneskehandelens farer. Om dette tema hadde jeg anledning til å intervjuere vår samarbeidspartner, professor Irina Gruschewaja, i november 2008 på det internasjonale styremøtet i Genève.

Prof. I. Gruschewaja, FN Genève, november 2008 (foto: U. Gelis)

IG: Vår gruppe har eksistert i 10 år i Hviterussland. Vi bekjemper menneskehandelen. Fra 2001 av er denne gruppe også medlem av WILPF. For tre år siden kunne vi begynne vårt samarbeid med IKFF Norge. I prosjektet "Combating violence and trafficking in Women, and protecting women's rights in Belarus", dreier det seg om å bygge opp kapasitet når det gjelder opplysningsarbeid om menneskehandelens farer og følger.

IKFF: Hvordan kan det ha seg at menneskehandlerne lykkes med å lokke så mange kvinner i fella?

IG: Hviterussland er et økologisk nødstilstandsområde. Som følge av reaktorulykken i Tsjernobyl ble mennesker og dyr utsatt for en høy strålebelastning. Barna som ble født omkring 1986 er i dag i overkant av 20 år gamle. Denne aldersgruppa, til ca 35 år, utgjør den primære gruppe av ofre. Mange er etter reaktorulykken, i rammen av en kampanje som heter "barn av Tsjernobyl", blitt sendt til utlandet for å komme seg. Vestens spontane hjelp har forankret seg positivt i den kollektive hukommelse. Menneskehandlerne vet å utnytte disse positive følelsene overfor det vestlige utland.

IKFF: Hvem har stiftet denne stiftelsen "barn av Tsjernobyl"?

IG: Det var min mann, Prof. Gennadij Gruschewoi og jeg selv. Vi har da bygget opp et internasjonalt nettverk som inntil i dag har muliggjort et rekreasjonsopphold i utlandet for 600 000 barn. Barna kommer så hjem igjen etter cirka 4 uker. Barna har reist til utlandet hovedsakelig for å styrke sitt immunsystem. Dette tilbudet eksisterer fortsatt.

IKFF: Igjen: Hva har super-GAUen fra 1986 med den nåværende menneskehandelen i Hviterussland å gjøre?

IG: Den vennlige mottakelsen i de vestlige statene etter katastrofen hadde sterke psykologiske konsekvenser. Som sagt ble Vesten opplevd som hjelpevillige og menneskevennlige. Menneskehandlerne benytter dette positive 'image' av den vestlige verden når de knytter jentene til seg.

IKFF: Hvordan blir det argumentert?

IG: Det er ganske enkelt. Det blir minnet om hvor fantastisk det den gang var i Vesten og hvor hyggelige menneskene der var. Ofrene blir stilt i utsikt arbeidsmuligheter som au-pairjenter eller barnevakter. Man snakker samtidig om jobber som musikk lærer eller danserinne. Vi kan se på alle mellom 18 og 50 år som potensiell offergruppe. I en sammenlikning med 30 land har Hviterussland førsteplass når det handler om solgte kvinner. Det lønner seg for menneskehandlerne å komme hertil.

IKFF: Hvor blir de fleste kvinnene og jentene solgt til?

IG: Til overalt egentlig. Fra Petersburg over Sverige, Norge går det helt til Emiratene, til Tyskland eller Israel. I 2007 lyktes det INTERPOL å oppdage mer enn ett hundre menneskehandelsruter. Dessverre og tragisk nok er jo også kvinner involvert som gjerningskvinner i

menneskehandelen. Vi har å gjøre med internasjonal kriminalitet. Fra tilknytningen i Hviterussland og til ankomsten i bordellet eller hos 'den endelige besitter' er jo flere organisasjoner delaktige i utbyggingen av ofrene.

IKFF: Hva er det som motiverer kvinnene til å låne menneskehandlerne gehør?

IG: Kvinnene ønsker seg et bedre liv. Med det menes naturligvis i første rekke de materielle betingelsene. Dessuten ser 'jobbtilbudene' ganske normale ut i lokalavisene. Selvfølgelig spiller også internett en rolle når det gjelder å hyre jentene inn. Annonsene er for øvrig blitt mer raffinerte, da informasjonsmulighetene har forbedret seg. I tidligere tider var det ganske enkelt snakk om arbeid i baren, man skulle var 'søt' og ikke eldre enn 25, ha lange ben osv. Også fortjenesten ble nevnt. I dag forløper innhyringen mer fordekt; som arbeid i en familie, en solid arbeidsavtale osv. Fortjenesten blir også nå angitt. Dessuten fremstiller man antagelsen av virksomheten som ofrenes egne frivillige valg. De skal bare først se an utenlandsjobben og deretter treffe den endelige avgjørelsen.

IKFF: Er det noen som kommer tilbake fra Vesten?

IG: Rassaer og utvisning av ofre uten oppholdstillatelse forekommer. Det er forskjell på landene når det gjelder hvordan man gjør det med utvisning av mennesker.

IKFF: Hvordan ser det konkret ut med prosjektarbeidet "Combating violence and trafficking in women, and protecting women's rights in Belarus"?

IG: Hovedmålet er informasjonsarbeidet om menneskehandelen. Vi formidler kunnskap om kvinnenes rettigheter og håper derved å forbedre deres sosiale stilling. For å oppnå dette er vi i ferd med å spre informasjon i landets forskjellige regioner. Derfor har vi opprettet to nye regionale sentre. Våre instruktører skal informere den lokale offentlighet og motivere til aktiv motstand mot menneskehandelen. Vi håper naturligvis i framtiden å nå mange regioner og å kunne opprette flere informasjonssentre.

IKFF: Er prosjektet vellykket?

IG: Seminardeltakerne reagerer meget positivt på vårt informasjonsarbeid. Også i pressen fantes det velmenende beretninger. Og det finnes etterspørsel etter flere foranstaltninger så vel i Minsk som også i andre deler av landet. Det beste er naturligvis at de potensielle menneskelige ofre blir bedre beskyttet og ikke lar seg så lett fange av tilbudene. De er bedre rustet mot farene. Kvinnene kjenner sine rettslige muligheter bedre og de kan bedømme situasjoner bedre. I tillegg er de mer problemløsningsorienterte. Alt i alt lykkes vi altså i "empowerment" av kvinnene og i å øke deres kunnskap når det gjelder det rettslige området.

IKFF: Stå på med det gode arbeidet!

Litteratur:

Belarus: "Gender equality: legal and institutional framework on women's rights and equal opportunities; de jure and de facto discrimination". [4.3.: Women and sexual exploitation, page 78]. http://www.ihf-hr.org/viewbinary/viewdocument.php?doc_id=2053

<http://www.bag-tschernobyl.net/informationen/berichte-und-reportagen/3-die-kinder-von-tschernobyl-heute.html>

Hvor står det internasjonale samfunn i oppfølging av FNs sikkerhetsrådsresolusjon 1325?

Av Lillian Angelo

Fortsatt utsettes millioner av kvinner for utrolige overgrep i krig og konflikt. Kvinners kropp er blitt strategiske våpen i krigføring, hvor massevoldtekter, fysisk og strukturell vold preger deres hverdag. Straffefrihet for overgripere av seksuelt og kjønnsbasert vold forsetter også å være gjeldende i land etter konflikter, i fredsoppbyggingsprosessen. Dette er konklusjonen på den siste rapporten fra FNs generalsekretær om oppfølging av FNs overordnede handlingsplan for sikkerhetsrådsresolusjon 1325 om kvinner, fred og sikkerhet.

Bildene er hentet fra UNIFEMs nettsider

Rapporten fremhever at i noen land fortsetter neglisjeringen fra politi og rettsvesen til å ta seksuell og kjønnsbasert vold på alvor. Overgrep resulterer ofte i minimal straff. Kampen mot seksualisert og kjønnsbasert vold har preget det siste årets arbeid for oppfølging av SR 1325 i FN. I juni i fjor holdt Sikkerhetsrådet en åpen debatt om seksualisert vold i væpnede konflikter som bl.a resulterte i sikkerhetsrådsresolusjon 1820 om å få slutt på seksuell vold i konflikter. For første gang ble seksualisert vold sett på som en sikkerhetstrussel, en risiko for internasjonal fred og sikkerhet. Den 29. oktober 2008 ble årets åpne møte i Sikkerhetsrådet viet kvinners deltakelse og betydning i å opprettholde fred og sikkerhet.

Rapporten fra FNs generalsekretær som du finner på nettsiden <http://www.un.org/Docs/sc/sgrep08.htm> er

den tredje evalueringsrapporten for oppfølging av FNs overordnede handlingsplan for SR 1325. Den siste reviderte 2-årige handlingsplanen (2008-2009) ble utformet i den hensikt å få til et bedre system for overvåking, evaluering og ansvarliggjøring. Et resultat-basert rammeverk, formet gjennom konkrete resultatmål, indikatorer og tidsrammer. De resultater som søkes oppnådd bygger på SR 1325 og "Presidential statement" fra Sikkerhetsrådet. Den første handlingsplanen hadde 12 temaområder for oppfølging, den reviderte handlingsplanen ble redusert til 5 områder for implementering; *forebygging, deltakelse, beskyttelse, bistand og gjenoppbygging, samt policyutforming*. En av de viktigste erfaringene man har tatt lærdom av fra den første 2-årige handlingsplanen var at uten støtte fra regjeringene og det sivile

samfunn i konfliktområder vil implementeringen av SR 1325 bli svært vanskelig. Det ble sagt at gode og effektive mekanismer mellom FNs overordnede handlingsplan og de lokale handlingsplaner utgjør en alvorlig og viktig utfordring.

Forebygging og varslingsystemer

SR 1325 stadfester kvinners viktige rolle i å forhindre konflikt. Kjønnbaserte tidlige varslingsindikatorer kan bl.a. være kjønnsspesifikke flyktningestrømninger-/migrasjon, økt vold mot kvinner, hamstring av mat, øyenvitnemål fra kvinner om bruk av håndvåpen osv. Rapporten slår fast at til tross for noen lyspunkter så er det fortsatt slik at kvinner blir ekskludert i det konfliktforebyggende arbeidet i land i og etter konflikt, og at de kjønnbaserte tidlige varslingsindikatorer i hovedsak blitt ignorert. Men noen lyspunkter finnes, et av den som nevnes er programmet "Womens Empowerment: Peaceful Action for Stability and Security" i Libanon (i 2006), som fokuserte på roten til konflikten og på kvinners økonomiske styrke (empowerment). OHCHR (FNS høykommissær for flykninger) og UNFRA har utviklet et kjønnssensitivt tidlig varslingsystem i Nepal.

I Sør-Afrika har "The African Women's Peace Table" har fremmet et forum for kvinnelige soldater og det sivile samfunn for å forhindre konflikter og diskutere strategier for fredsbygging på dette kontinentet. FN-kontoret i vest-Afrika har i samarbeid med ECOWAS (et økonomisk samarbeidsorgan for vest-afrikanske stater) arrangert en workshop om å integrere menneskerettigheter og kjønn i ECOWAS tidlig- varslingsystem.

Policyutforming og opplæring

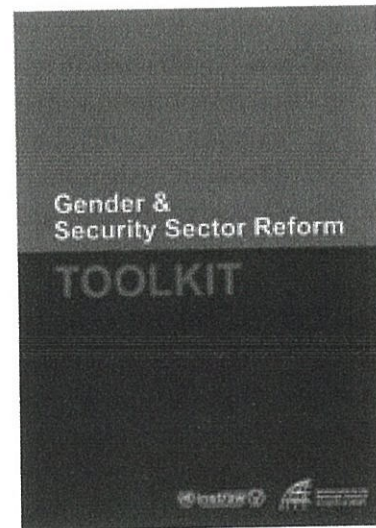
Trening og opplæring av sivilt og militært personell om kvinners rettigheter, behov og beskyttelse har fått stor oppmerksomhet blant medlemsstatene i det året som har gått. Fra FN har INSTRAW (FNs

forsknings- og treningsinstitutt for kvinner) utviklet en interaktiv nettside for å tilby informasjon og opplæring på kjønnsperspektivet i konflikt- og fredsbyggende arbeid. Det vises til:

<http://www.un-instraw.org/en/gps/general/gender-training-for-security-sector-personnel.html>.

Likedan har INSTRAW utviklet et hefte..en verktøykasse for å fremme kjønnsperspektivet i sikkerhetssektoren. Hefte kan lastes ned fra nettsiden:

<http://www.un-instraw.org/en/gps/general/gender-and-security-sector-reform.html>

Beskyttelse og SSR

SR 1325 ber FN og medlemsstatene om beskyttelse av og respekt for kvinner og jenters menneskerettigheter, spesielt da relatert til politi og rettsvesen. Sikkerhetssektorreformen (Security Sector Reform – SSR) har i økende grad blitt erkjent som en viktig del i utvikling, fredsbygging og demokratibyggning i konfliktområder. Hovedkjernen i SSR inkluderer alle organisasjoner som har mandat til å bruke eller beordre bruk av makt eller trussel om bruk av makt for å beskytte individer, grupper og staten. FNs organisasjoner arbeider med SSR i mer enn 20 land. Dette arbeidet er knyttet til å støtte nasjonale tiltak med å utvikle en "kjønns-

sensitiv” politikk, oppbygging av nasjonalt rettsvesen/politi og militære styrker, samt kapasitetsbygging i programmer og aktiviteter knyttet til SSR.

For mange av FNs organisasjoner/enheter har kapasitetsbygging mot regjeringer og NGOer stått sentralt for å bli bedre i stand til å forhindre og reagere mot seksuell og kjønnsbasert vold. FN samlet 12 organisasjoner innen FN-systemet for å følge opp og spre informasjon om kjønnsbasert vold og SR 1820 gjennom kampanjen ”UN Action against Violence in Conflict”

Enkelte land har igangsatt viktige tiltak for å bidra til beskyttelse av kvinner fra seksuell og kjønnsbasert vold i og etter konflikt. Canada fremheves i så måte mest å ha vært aktiv gjennom økonomiske støtte og teknisk assistanse til forskjellige

prosjekter rundt i verden, bl.a. i Haiti og Sør-Sudan. Canada har igangsatt forskjellige tiltak for å motarbeide straffefrihet, også gjennom utlevering, rettsforfølgelse under canadisk lov og utlevering av mistenkte til internasjonal strafferett og tribunaler. Storbritannia har vært aktiv gjennom støtte til NGOer som har fremmet likestilling, datainnhenting om kvinners rettigheter i Afghanistan, og om trening av irakiske dommere, parlamentarikere og kvinneaktivister i bruk av internasjonalt lovverk om menneskerettigheter og iransk nasjonalt lov i beskyttelse av kvinners rettigheter.

Andre land har gitt politisk og økonomisk støtte til FNs programmer i beskyttelse av kvinner rettigheter i væpnede konflikter, bl.a kampanjen ”United to end Violence against Women” og FN-aksjonen ”Stop rape now”.

Canada og Storbritannia har også i samarbeid med UNIFEM, DPO (Department of Peacekeeping Operation) og FNs aksjon ”Stop rape now” organisert en konferanse i 2008 viet til temaet ”Women targeted or affected by armed conflict: what role for military peacekeepers?” En av konklusjonene fra denne konferansen var at militært personell trenger policy (doktriner) og klare retningslinjer *for handling* i arbeidet for beskyttelsen av kvinner og jenter fra seksualisert vold. Konklusjonene og innleggene fra konferansen kan lastes ned fra nettsiden:

http://www.unifem.org/news_events/event_detail.php?EventID=175

Bistand og gjenoppbygging

FN og medlemsstatene er i økende grad blitt engasjert i å støtte likestilling i fredsbygging og gjenreisning. Men majoriteten av de tiltak som iverksettes har ikke innebygd noen systematikk rundt kjønnspektivet. Generalsekretærens rapport påpeker at mer arbeid må bli lagt ned i kjønns sensitiv fredsbygging.

Hvor står det internasjonale samfunn i oppfølging av Sikkerhetsrådsresolusjon 1325?

Fortsatt er det i hovedsak land fra den rike verden som har utviklet nasjonale handlingsplaner for SR 1325, rettet mot kvinner i krig og konflikt. Frem til utgivelsen av evalueringsrapporten var det 10 medlemsstater som har utviklet handlingsplaner for oppfølging av SR1325.

De består av følgende land: Australia, Cote d'Ivoire, Danmark, Island, Nederland, Norge, Spania, Sverige, Sveits, Storbritannia, Belgia, Ghana, Jordan, Liberia. Filippinene og Sierra Leone er i ferd med å utvikle egne nasjonale planer. Regionale organisasjoner spiller en økende og viktig rolle, fremheves det i generalsekretærens rapport, utfordringene her omtales som bedre partnerskap/samarbeid, kapasitetsbygging og ressurser.

Fortsatt preges utviklingen av policyutforming og rekruttering til militære styrker. Enkelte land som Argentina, Canada, Tyskland og Storbritannia har prioritert å rekruttere kvinner i de militære styrkene og å endre egen policy som sikrer likebehandling og muligheter for kvinners deltakelse. Australia, Canada, Tyskland og Storbritannia har gitt økonomisk støtte til NGOer, forskning, diplomati for å fremme større deltakelse av kvinner i væpnede styrker og i fredsoperasjoner. Likedan har medlemsstater bedret sitt arbeid med å utvide sine "pool" av kvalifiserte kvinner til deltakelse i fredsbevarende og

fredsbyggende operasjoner. I dag (oktober 2008) er det bl.a. 13 fulltidsansatte kjønnsrådgivere i FNs fredsbevarende operasjoner som jobber for å sikre kvinners deltakelse og kjønnspektivet i mandater og fredsbyggingsarbeidet.

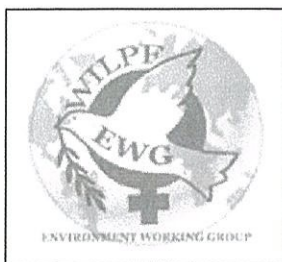
Det er fortsatt slik at kvinners rettigheter og deltakelse i krig og i fredsprosesser blir oversett og ikke tatt på alvor. FNs kvinnenettverk og NGO gruppen "Working Group on Women, Peace and Security" som WILPF er en del av, påpeker at årsaken til nettopp dette handler om politisk vilje og lederskap. Etter 8 år med denne resolusjonen påpeker de Sikkerhetsrådets og FNs viktige rolle, da spesielt i forhold til organisasjonsenheten Department of Political Affairs (DPA) som har en nøkkelrolle i utforming av fredsoppdrag i det enkelte land. Men de fremhever også viktigheten av en egen kvinneorganisasjon/enhet i FN. I et åpent brev av 21. oktober til permanente representanter i FN foreslår de følgende, det vises til deres nettside www.womenpeacesecurity.org :

FN-systemet:

- uttrykk støtte til etablering av en FN organisasjon/enhet for kvinner som har høyere status, økonomiske midler, landdeltakelse, samt normativ og operasjonelle funksjoner som vil sikre effektiv implementering av SR 1325 og SR 1820
- Støtt etableringen av en kjønnsenhet (gender unit) og en senior kjønnsrådgiver i DPA som det ble foreslått i generalsekretærens rapport (2004) om kvinner, fred og sikkerhet (S/2004/814), inkludert støtte for dette initiativet fra femte komite i generalforsamlingen

Fredsprosesser

- Anbefal Sikkerhetsrådet å institusjonalisere kvinners like rett til deltakelse på alle nivåer i freds- og sikkerhets beslutninger, spesielt i fredssamtaler. I stedet for å marginalisere kvinner slik det skjedde under fredsprosessene i Uganda, bør kvinners deltakelse i fredsprosesser være en del av mandatet. En nøkkelrolle her er å øke rollen for deltakelse fra den sivile samfunn for å fremme kvinners inkludering
- Be Sikkerhetsrådet å avvise fredsprosesser som ekskluderer kvinner, slik som rådet har uttrykt uvilje mot amnestiavtaler som bryter med internasjonal rett
- Be Sikkerhetsrådet, FN og medlemsstater om å inkludere kvinner i diskusjoner og beslutningstaking i forhold til deres sikkerhetsbehov og anliggende. Spesielt må kvinners kjernepunkter bli inkludert i alle aspekter i "DDRRR-prosesser" (disarmament, demobilization, repatriation, reintegration, resettlement), for å sikre at

FN's KLIMAKONFERANSE I POZNAN GLEMMER DE STØRSTE KLIMAØDELEGGERNE

Av Edel Havin Beukes

Internasjonal kvinneliga for fred og frihet (IKFF/WILPF) er opptatt av at opprustning, militær aktivitet og krigføring truer selve livsgrunnlaget for alle, og at ressursene som idag brukes til militære formål, ville kunne bidra til å fremme utvikling og å sikre miljøet for fremtidige generasjoner. De miljø- og klimaproblemene den militære sektor står for, ønskes ikke på dagsorden selv om det er helt nødvendig å skifte kurs fra en krigskultur til en fredskultur. Krigskulturen utgjør en trussel mot alt liv på jorda.

Foto av: Edel Havin Beukes

En av de store vrangforestillingene som bl.a. fremmes av det internasjonale atomenergibyrået (IAEA) er at atomkraftverk skulle kunne løse verdens klima- og energiproblemer. Hovedpoenget deres er at selve atomreaktoren ikke slipper ut karbondioksidgass og at atomkraftverk derfor skulle være klimavennlig.

Hvis man setter opp et regnskap over ressursforbruket til og utslippene fra hele prosessen – fra utvinningen av uranmalm i gruver, bearbeiding av malmen, anrikingen av uran, produksjon av brenselstaver og senere utvinning av plutonium og sluttbehandling av høyaktivt radioaktivt avfall, transporten mellom anleggene og de mange krevende anlegg som må bygges – kommer sannheten frem. Beholderne som avfallet skal lagres i til "evig tid" krever store mengder kostbare metaller som også må utvinnes ved gruvedrift. Store utslipp

av CO2 og andre klimagasser kommer man ikke unna.

Det er helt uforsvarlig at IAEA fremmer atomenergi som løsningen på energiproblemene for land i sør der kapital, fagfolk og infrastruktur er mangelvarer; atomkraften vil forverre mulighetene for å bekjempe fattigdom og for satsing på nye alternative, bærekraftige energikilder, mens gjeldsbyrdene vil øke.

Gruvedriften, kjøling i reaktorene og kjøling av avfallet trenger vann. Atomkraftverkene konkurrerer allerede med mange andre brukere om ferskvann – på et tidspunkt da mangel på vann blir et verdensproblem. Det er et tankekorst at etterspørselen av uran har ført til at ørkenlandet Namibia eksporterer vann – i form av uran.

Foran: (t.v)Sushma Pankule og (t.h) Edel Havin Beukes

WILPF var tidlig ute med å vise at begrepet "Atoms for Peace" var et bevisst utspill for å kunne satse på en storstilt utvikling av atomvåpen. Satsingen på atomreaktorer skaffer plutonium og uran til atomvåpen og senere også utarmet uran (DU) til uranvåpen og annet militært utstyr.

Militære fly, som ofte flyr høyere opp i atmosfæren enn sivile, rakettoppskyting av

både sivile og militære satellitter og romfartøyer slipper ut store mengder ozonødeleggende stoffer og drivhusgasser. Dessuten eksperimenteres det med atmosfæren og med været. Det foregår en omfattende militarisering av verdensrommet. En FN klimakonferanse som ikke tar opp disse temaene svikter sin oppgave.

WILPF og nedrustningsviljen

Intervju med generalsekretær Susi Snyder

Av Richard Warren, journalist i FNs internblad i Genève

Oversatt av Kari Nes

Kontoret til IKFF i Genève er ikke rare greiene hva størrelse angår, fire små rom, hvorav ett er kjøkken/møterom/bibliotek. Men hver cm er effektivt utnyttet, og budskapet er klart - fra skiltet på døra til plakaten på veggene, de overfylte bokhyllene, alle avisene og ikke minst de som jobber der: Vi skal nå våre mål - fred i verden!

Jeg møtte generalsekretær Susi Snyder på kontoret ved lunsjtider en fredag. Hun sitter ved pulten sin og spiser formiddagsmat og snakker samtidig i telefonen om atomnedrustning. (Den trebeinte stolen hun sitter på, kan ses som et symbol på kampen mot antipersonell-landminer). Personen i den andre enden av telefonrøret må sikkert bli overbevist, så engasjert som generalsekretæren er - hun tror virkelig på sin sak!

Foto: Susi Snyder

Generalsekretær Snyder, hva ser du som WILPFs hovedmål?

WILPF prøver å undersøke årsakene til krig og vil i fellesskap utvikle en verden som er styrt av lov og rett - ikke av tvang og vold. Visjonen er en fredelig verden der ressursene brukes til å sikre all mat, rent vann, tak over hodet, en forsvarlig helsestandard samt sikkerhet til å kunne benytte sine menneskerettigheter.

Det er sannelig litt av et mål! Hvordan skal det nås? Er det mulig å nå?

WILPF overvåker hva regjeringene faktisk gjør nasjonalt, sammenlignet med hva de sier internasjonalt at de gjør. Akkurat nå har vi to hovedprosjekter: Reaching Critical Will overvåker alle multilaterale nedrustningstiltak for å se om de ivaretar sikkerhet og menneskelig behov. PeaceWomen er det andre prosjektet. Det

arbeider for gjennomføring av Sikkerhetsrådets regler i resolusjon SR 1325 'Kvinner, fred og sikkerhet og militært forbruk'. Fra disse to prosjektene føres de enkelte landene med informasjon. Om jeg tror at målene våre er gjennomførbare? For å være ærlig, så avhenger det litt av dagsformen. Men som de fleste som engasjerer seg i frivillig arbeid, er vi vanligvis optimistiske og energiske. Jeg tror at målene er oppnåelige, at paradigmet som prioriterer rikdom for de få på bekostning av helse for de mange både kan og vil bli forandret. Men hvor lang tid det tar, og hvor mange flere mennesker som må vie sitt hjerte og sitt liv til det, nei, det vet jeg ikke.

Så hva vil du si er de største utfordringene du har møtt i dette arbeidet?

Jeg vil si at den største utfordringen er mangel på politisk vilje. Tenk deg en verden hvor alle regjeringer overholdt alle læresetningene i FN-charteret og Menneskerettighetserklæringen, og hvor alle mennesker kunne oppleve de sosiale, kulturelle, økonomiske og politiske rettighetene som tilkommer dem i henhold til internasjonale overenskomster. I de fleste land støtter folket disse idealene, men dessverre gjør ikke alltid deres regjeringer det. Det ser vi av den økte militarismen i en tid der majoriteten i stedet søker bærekraftig og sikker utvikling. Ett av våre mål er å sette fokus på hva regjeringer faktisk gjør og sier, slik at det folket de representerer, kan bli bedre hørt.

For å konkludere, så gjør WILPF en svært viktig innsats. Hvis du ikke tror meg, tenker jeg nok at den korte spaserturen fra Place des Nations til organisasjonens nesten reirlignende kontorer, vil overbevise deg.

Hvilke forbindelser har dere med andre i det internasjonale samfunnet?

Vi samarbeider med mange organisasjoner, både formelt og uformelt. Vi er en hovedsamarbeidspartner fra de frivillige organisasjonene (NGO) med UNIFEM (FN's utviklingsfond for kvinner). Vårt nettsted www.PeaceWomen.org er knyttet opp mot deres www.WomenWarPeace.org.site. Vi er i styret i 'Conference of NGOs' (CONGO) og i ledelsen i mange formelle NGO-sammenslutninger. Dessuten er vi med i flere FN-grupperinger om spesielle aktuelle emner.

Høres temmelig aktivt ut! Hvis vi ser framover, hva vil du si er det viktigste for WILPF i de nærmeste årene?

Noe av det mest unike som WILPF kan tilføre sikkerhetsdiskusjoner og fredsbyggingsarbeid, er vårt perspektiv på den gjensidige avhengigheten mellom økonomisk, fysisk, miljømessig og rettighetsbasert sikkerhet. I framtida må vi på nytt rette oppmerksomheten mot den manglende evnen 'kald krig' har når det gjelder å fremme helhetlig sikkerhet. Vi må fordoble innsatsen for å opplyse folk om hvordan deres regjeringer bruker pengene, og vi vil fortsette å arbeide for en mindre militarisert verden. Når verden i 2006 brukte så mye på militæret og våpen som det tar å finansiere 600 år av FNs driftsbudsjett, så er det noen prioriteringer som er helt feil. Det er et mål - og en utfordring - å hjelpe verden tilbake til den ånden som utformet det opprinnelige FN-charteret, å skape en verden 'fri fra krigens svøpe'.

Fra avdelingene

Av Sidsel Andersen

Vi har ikke mange avdelinger av IKFF i landet, men de vi har er aktive og ganske medlemsomme.

STAVANGER

I Stavanger hadde de 22 medlemmer som avviklet 7 medlemsmøter i 2008. I 2008 arrangerte de som vi alle vet et utmerket landsmøte i slutten av april. På møtene ellers har de fokusert på relevante hendelser lokalt, nasjonalt og internasjonalt. Medlemmene har referert fra møter de har deltatt i, og diskusjonene har vært gode og engasjerende. De har gjenopptatt gjennomgang og drøfting av Sr 1325. Til dels har medlemmene deltatt i og samarbeidet med Sandnesavdelingen. Avdelingen tok etter landsmøtet opp spørsmålet om organiseringen av et Fredsdepartement.

Stiftelsen Rogaland fredsfond som er styrt av Kvekerne og IKFF deler ut midler hvert annet år, i 2008 ble stipend gitt til International Children Summer Village. Loppemarkeder er årvisse tiltak. Avdelingen deltar gjerne i forskjellige markeringer i samband aktuelle hendelser innenlands og utenlands og i året som gikk tok de opp spørsmålet om hvordan de skal forholde seg til slike markeringer, det er viktig å være synlige der noe foregår innen våre interesseområder

SANDNES

Rogaland er og har i mange år vært hva man kan kalle et fredsfylke. Sammen med Stavanger er Sandnes en aktiv del av IKFF Norge. Medlemstallet er stabilt på 28 medlemmer. I 2008 arrangerte avdelingen 8 livlige medlemsmøter der de diskuterte aktuelle saker. På landsmøtet i april deltok 7 av medlemmene. Som en følge av emnet på det åpne møtet "Bør Norge opprette et freddepartement?" satte de i samarbeid med IOGT, Kvekerne og De Grønne i gang en studiesirkel som møtes månedlig, arbeider og diskuter. De håper å komme frem til en konklusjon som kan legges frem på landsmøtet i april 2009 slik at saken kan drøftes videre. Ellers fortsetter de, delvis i samarbeid med Stavangeravdelingen og andre organisasjoner, sitt arbeid for innvandrerkvinner og arbeidet med Rogalands Fredsfond. I år ble stipendiet tildelt Children's International Summer Villages. Et åpent møte i den anledning ga de fremmøtte visshet for at pengene, kr 10 000, blir vel anvendt.

Det satses på ungdommen blant Rogalands fredsarbeidere, hele barneskoler blir invitert til møter for å få lære om global miljøbevissthet og oppdragelse til fred.

Ellers er det skrevet mange avisinnlegg, særlig av Johanne Skog Gripsrud, om Telemarksbataljonen og om utdelingen av Fredsprisen. Bokanmeldelser kommer også fra hennes hånd. En av disse ble også sendt til riksavisen "Nationen".

BERGEN

Bergensavdelingens medlemmer er aktive og utadvendte. De deltar i egne og andres arrangementer og demonstrasjoner for at folk flest skal få vite hva som foregår i Bergen og rundt i landet og verden for øvrig. Hovedsatsingen er arbeidet mot uranvåpen, der de også deltar internasjonalt på vegne av hele IKFF. De har vært med i arbeidet med IKFFs publikasjoner – skriving, oversettelser, trykking osv. De kan også det med å verve nye medlemmer.

HEDMARK-OPPLAND

Vår yngste avdeling har om lag 41 medlemmer spredt ut over begge fylkene. Mange er aktive. De samarbeider med Høyskolen i Hamar, med organisasjoner med samme mål og tanker som IKFF og med kommuner og politikere som ikke alltid er enige med dem, men lederen på Hamar gir seg ikke. Hun står på og snakker vår sak i alle sammenhenger. Lokalavisene nyter også godt av hennes penn. Fredsskattsaken og spørsmålet om opprettelsen av et Fredsdepartement står sterkt på agendaen til "Hed-Opp" avdelingen.

TROMS

Vår aller minste avdeling holder til langt mot nord og har et svært aktivt medlem. Hun arrangerer ikke store møter eller demonstrasjoner. Men!! Hun skriver i lokalavisene og hun leser aviser, klipper ut "snutter" av interesse og sender dem sørover til underretning og gjerne til reaksjon. Nå sist var det Målselv kommune hun hadde i søkelyset.

Ordføreren der kaller Målselv for "Norges forsvarshovedstad", og han har listet opp 10 hovedarbeidsoppgaver for kommunen i 2009. De to første punktene gjelder forsvaret, 1) Være oppdatert på Stortingsvedtak ang. forsvarsetableringer i Målselv, 2) Være sikker på at disse vedtak blir effektivt i samsvar med iverksettelsesbrev. Hermien har lyst til å reagere på sin "kjære ordfører" selv om han, som hun sier, "gjør sitt beste slik som han ser det".

Demonstrasjon mot NATOs toppmøte 2 – 5. april **Bli med på busstur til Strasbourg for å få Nato ut av Afghanistan**

I begynnelsen av april i år feirer NATO sitt 60-årsjubileum med et toppmøte i den franske byen Strasbourg. Antikrigsorganisasjoner og fredsnettverk over hele Europa har i den anledning gått sammen om å organisere en gigantisk protest. Motstanden mot krigen i Afghanistan øker nå kraftig. Nesten over alt er det flertall mot krigen, inkludert i de krigførende landene. Folk har fått nok. Det vil fredsorganisasjoner vise under NATOs 60-årsjubileum.

Fredsinitiativet setter opp buss til Strasbourg for å delta på demonstrasjon i forbindelse med NATOs 60-års feiring i Strasbourg den 3 - 5. April. Deltakeravgift kr. 850,- på konto 12540522500, merk innbetalingen med ditt navn. Aldersgrense 18 år. Deltakeravgiften dekker reise og overnatting i buss. For påmelding eller mer informasjon: kontakt post@ingenkrig.no

Dette skjer:

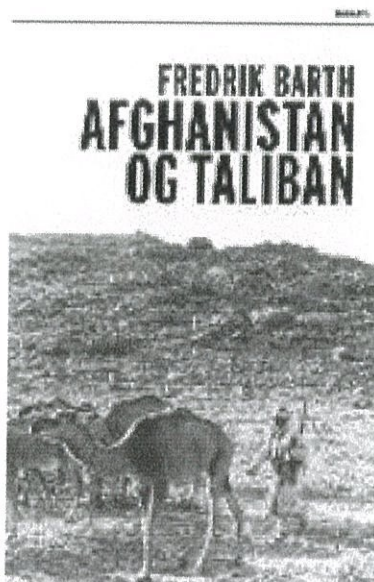
- Mottoppmøte : Torsdag 2. April – 5. april
- Demonstrasjon: Lørdag 4. april, kl.13
- Internasjonal resistance camp, 1. -5. April, fredsleir
- Ikke-voldelige direkte aksjoner og sivil ulydighet

For mer informasjon om WILPFs deltakelse i motmarkeringen, se nettside:

<http://www.wilpf.int.ch/events/nato.html>

Bokanmeldelse

Fredrik Barth: Afghanistan og Taliban
PAX FORLAG AS 2008

Anmeldt av Sidsel Andersen

Vaskeseddelen på boken innleder med en del spørsmål som dukker opp hos noen hver av oss når vi leser om Afghanistan-Taliban, Osama bin Laden-alQaida og om amerikansk-europeisk-norsk ”innblanding” i konfliktene i disse fjerne landområdene med sin mange tusenårig lange krigerske historie, som også innbefatter en for oss fremmedartet, familie – og stammetilhørighet. Disse spørsmålene ønsker Fredrik Barth å gi oss et svar på i sin bok. I og med sin utdannelse, sine studier, sitt arbeid som sosialantropolog og de delene av sitt liv han har bodd i Afghanistan kjenner han alle faser i disse land og mennesker og kan som boken

viser, gi oss gode, men av og til innfløkte svar.

De fleste afghanere er muslimer, men både innen landets egne grenser og i nabolandene finnes mange som bekjenner seg til andre religioner og til forskjelligeandre islamske grupperinger,

noe som resulterer i motsetninger, ikke sjelden krigerske.

Boken gir i alle fall en nyttig innføring i hva som skjer og hva som etter forfatterens mening kan gjøres for å hjelpe disse folkene til en fredelig og levelig tilstand.

Vi får vite om Talibans fremvekst , om hvilke verdier og normer afghanerne har med seg gjennom århundrene. Bl.a. er det rart å høre at afghanerne selv aldri har vært storbrukere av opiumen som de har så mye av, men at den har vært lett å dyrke, lett å transportere og lett å selge til utlandet slik at den på et vis har hatt stor betydning for den økonomiske utviklingen i landet og opiumdyrkerne

Vi skjønner at Afghanistan er et ”annerledesland” for folk i Vesten og at vi har hatt lett for å mistolke det vi leser og ser og hører. Slik er denne boken en god,, men ikke lettlest bok, fordi vi kanskje har med oss en del fordommer når vi leser den. Denne leseren har absolutt hatt en slags glede av den fordi den fikk meg til å tro at jeg vet og forstår mer etter å ha lest den.

IKFF

Postboks 8810 Youngstorget
N-0028 Oslo

Tlf. sentralbord: 22010300
Tlf.direkte: 93089644

Landsleder: Dagmar K. Sørbøe
(e-post: d-soerb@online.no)

Besøksadresse:

Storgt.11-5etg 0155 Oslo

Kontonnr: 0531 50 27057

E-post: ikff@ikff.no

Fax: 23010301 (IKFF)

Telefontid: Kl.10-13(man-tors)

Kontorans.: Sidsel Andersen
Mari Holmboe Ruge

Representant i WILPFs

hovedstyre:

(kontakt: IKFF-kontoret)

IKFF- avdelinger - grupper - kontakter

Hedmark/Oppland:

Grethe Nielsen,
Nordahlveien 86
2312 Ottestad
Tlf: 62576227, e-post:
grethe.nielsen@tele2.no

Rogaland:

Gro Eriksen
Drengveien 1 4300 Sandes
Tlf: 51662370
e-post: eingro@lyse.net

Troms:

Hermien Stoop Prestbakmo
Trollbakken 2
9321 Moen
Tlf: 77831324
E-post: han-pre@online.no

Hordaland:

Susanne Urban
Torgalmenningen 7
5014 Bergen
Tlf: 55690252, e-post:
susanne@urbanrabbe.no

Kari Foldøy

Rektor Berntsensgt.12 B
4022 Stavanger
Tlf: 51553383
e-post: hannekk@invivo.no

Vestfold:

Björg Berg
Mårvn.7 3124 Tønsberg
Tlf: 33326435
e-post biefred@c2i.net

Oslo og Akershus:

IKFF Pb: 8810 Youngstorget
0028 Oslo
Tlf: 23010340
e-post: ikff@ikff.no

Sør-Trøndelag:

Åse Berg, 7372 Glåmos
Tlf: 72414631
e-post:
aase.berg@miljolaab.no

WILPF

I rue de Varembe Cp 28
CH 1211 Geneve
20 Sveits
e-post: inforequest@wilpf.ch

-Bestillingskupong-

Internasjonal Kvinneliga for fred og frihet
Postboks 8810 Youngstorget, 0028 Oslo

Jeg vil bli medlem ___ Abonnent på *fred og frihet* ___ Abonnement kr.220,-
Normalkontingent kr300,-inkl. bladet / Redusert kontingent kr. 200,- inkl. bladet.

Navn:.....

Adresse/postnr.....

B - post

Returadresse:

IKFF

Pb. 8810 Youngstorget

0028 Oslo

IKFFs landsmøte 25. og 26. april 2009 holdes i Oslo, Storgata 11.

Program

Lørdag 25. april

Kl. 9.30: Registrering

Kl. 10.00 - 11.00 Landsmøteåpning og landsmøtesaker av IKFFs leder

Kl. 11.00 - 13.00 Bygging av fredsorganisasjoner

Kl. 13.00 - 14.00 Lunsjpause

Kl. 14.00 - 16.00 Innledning og diskusjon i arbeidsgrupper

- Utfordre militarismen
- Styrke FN
- Investere i fred
- Bygging av IKFF/WILPF organisasjonen

Kl. 16.30 - 18.00 Oppsummering og forslag i plenum

Søndag 26. april

Kl. 10.00 - 13.00 Landsmøtesaker

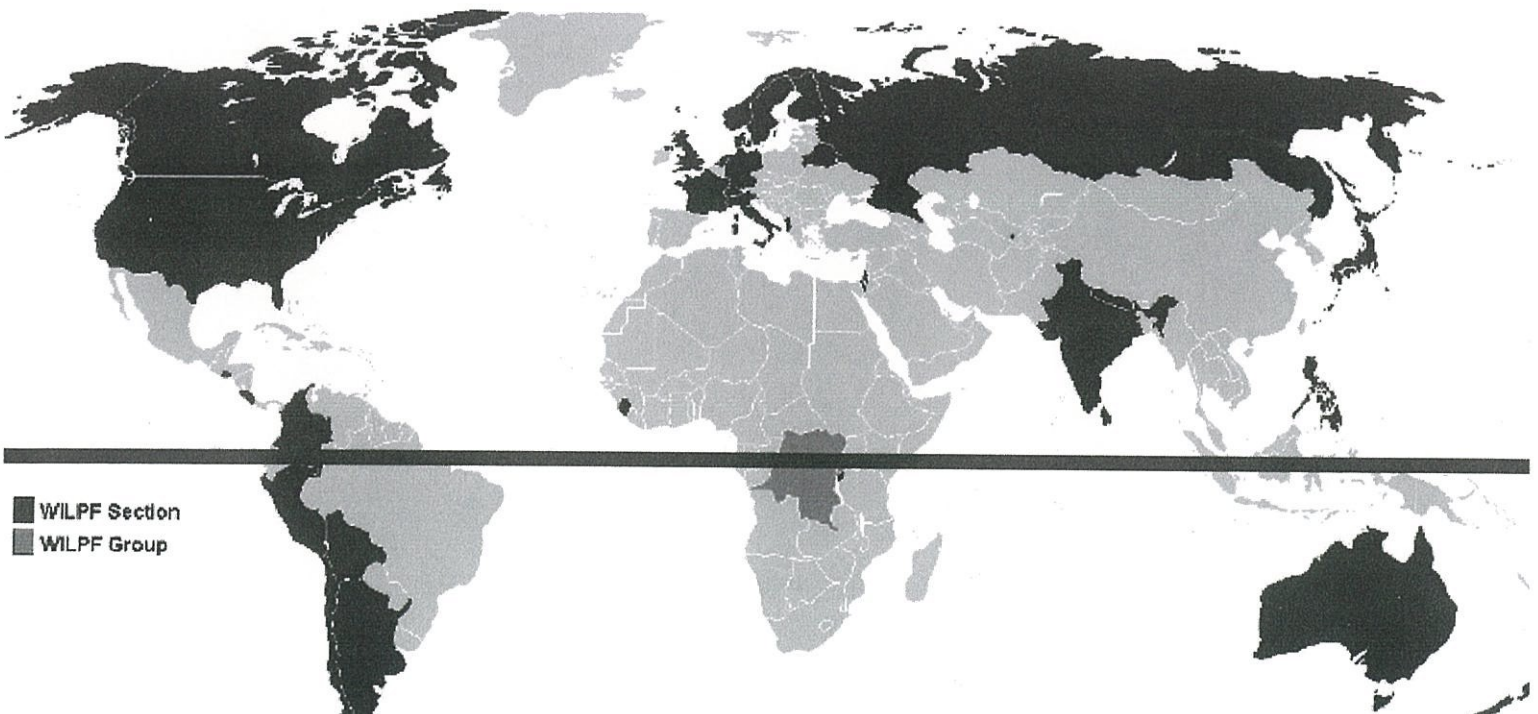
Kl. 13.00 -14.00 Eventuelle saker fra lørdag

Kl. 14.00 - 15.00 Valg

Kl. 15.00 - Avslutning

Felles lunsj.

Møtepapirer sendes ut etter påske. Forslag som ønskes behandlet bes sendt til landstyret innen 3. april.

■ WILPF Section
■ WILPF Group